

LIGJ
Nr.9359, datë 24.3.2005

**PËR RATIFIKIMIN E “KONVENTËS EUROPIANE “PËR MARRËDHËNIET
ME FËMIJËT””**

Në mbështetje të neneve 78, 83 pika 1 dhe 121 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Neni 1

Ratifikohet “Konventa Europiane “Për marrëdhëniet me fëmijët””.

Neni 2

Në mbështetje të pikës 1 të nenit 11 të Konventës, Republika e Shqipërisë cakton Ministrinë e Drejtësisë si organ qendror për të kryer funksionet e parashikuara nga kjo Konventë.

Neni 3

Në përputhje me pikën 3 të nenit 18 të Konventës, Republika e Shqipërisë deklaron se mund të kundërshtojë përdorimin e gjuhës angleze ose franceze, sipas parashikimeve të pikave 1 e 2 të këtij neni, në çdo kërkesë, korrespondencë ose dokument tjetër dërguar organeve qendrore.

Neni 4

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

**Shpallur me dekretin nr.4533, datë 13.4.2005 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë
Alfred Moisiu**

KONVENTË
MBI MARRËDHËNIET ME FËMIJËT

Preambul

Shtetet anëtare të Këshillit të Europës dhe nënshkruesit e tjerë,
duke marrë parasysh Konventën europiane për njohjen dhe ekzekutimin e vendimeve në lidhje me kujdestarinë e fëmijëve dhe rivendosjen e kujdestarisë mbi fëmijët, të 20 majit 1980 (ETS N0 105);

duke marrë parasysh Konventën e Hagës të 25 tetorit 1980 mbi aspektet civile të rrëmbimit të fëmijëve në nivel ndërkombëtar dhe Konventën e Hagës të 19 tetorit 1996 mbi juridiksionin, ligjin e zbatuar, njohjen, ekzekutimin dhe bashkëpunimin në lidhje me përgjegjësinë prindërore dhe masat për mbrojtjen e fëmijëve;

duke marrë parasysh rregulloren e këshillit (EC) nr.1347/2000 të 29 majit 2000 mbi juridiksionin, njohjen dhe ekzekutimin e vendimeve në çështjet martesore dhe në çështjet e përgjegjësisë prindërore për fëmijët e të dy bashkëshortëve;

duke ditur se, sipas parashikimit të bërë në instrumente të ndryshme ligjore ndërkombëtare të Këshillit të Europës, si dhe në nenin 3 të Konventës së Kombeve të Bashkuara për të drejtat e fëmijëve të 20 nëntorit 1989, interesat e fëmijëve janë të një rëndësie prioritare;

të ndërgjegjshëm për nevojën e dispozitave të mëtejshme për të garantuar marrëdhëniet ndërmjet fëmijëve, dhe prindërve të tyre dhe personave të tjerë që kanë lidhje familjare me fëmijët, sipas mbrojtjes së bërë nga neni 8 i Konventës për mbrojtjen e të drejtave të njeriut dhe lirive themelore të 4 nëntorit 1950 (ETS nr.5);

duke pasur parasysh nenin 9 të Konventës së Kombeve të Bashkuara për të drejtat e fëmijëve, i cili parashikon të drejtën e fëmijëve që është i ndarë nga një ose nga të dy prindërit të mbajë marrëdhënie personale dhe kontakt të drejtpërdrejtë dhe të rregullt me të dy prindërit, përveç kur një gjë e tillë është në dëm të interesave të fëmijës;

duke marrë parasysh paragrafin 2 të nenit 10 të Konventës së Kombeve të Bashkuara për të drejtat e fëmijëve, i cili parashikon të drejtën e fëmijëve, prindërit e të cilit banojnë në shtete të ndryshme, duke përfshirë situatat e jashtëzakonshme, të mbajë rregullisht marrëdhënie personale dhe kontakt të drejtpërdrejtë me të dy prindërit;

të ndërgjegjshëm për dobinë e njohjes si mbajtës të të drejtave jo vetëm prindërit, por edhe fëmijët;

duke rënë dakord për zëvendësimin e konceptit “e drejta e vizitës tek fëmijët” me nocionin “marrëdhëniet me fëmijët”;

duke marrë parasysh Konventën europiane për ushtrimin e të drejtave të fëmijëve (ETS nr.160) dhe dobinë e nxitjen në marrjen e masave për të ndihmuar fëmijët në çështjet në lidhje me marrëdhëniet me prindërit dhe personat e tjerë që kanë lidhje familjare me fëmijët;

duke rënë dakord për nevojën që fëmijët të kenë marrëdhënie jo vetëm me të dy prindërit, por edhe me persona të tjerë të caktuar që kanë lidhje familjare me fëmijët dhe rëndësinë për prindërit dhe personat e tjerë për të mbajtur marrëdhënie me fëmijët në përshtatje me interesat e fëmijëve;

duke vënë re nevojën për të nxitur adoptimin nga shtetet të parimeve të përbashkëta në lidhje me marrëdhëniet mbi fëmijët, sidomos për të lehtësuar zbatimin e instrumenteve ndërkombëtare në këtë fushë;

duke qenë të ndërgjegjshëm se mekanizmi për t’u dhënë fuqi vendimeve të huaja mbi marrëdhëniet me fëmijët ka më shumë mundësi të japë rezultate të kënaqshme kur parimet mbi të cilat mbështeten këto vendime janë të ngjashme me parimet e shtetit që u jep fuqi këtyre vendimeve të huaja;

duke njohur nevojën, kur fëmijët, prindërit dhe persona të tjerë që kanë lidhje familjare me fëmijët banojnë në shtete të ndryshme, për të inkurajuar autoritetet gjyqësore për të përdorur më shpesh marrëdhëniet ndërkufitare dhe për të rritur besimin e të gjithë personave të interesuar se fëmijët do të kthehen në përfundim të kësaj marrëdhënieje;

duke vënë re se parashikimi i një sigurimi të efektshëm dhe i garancive shitesë është i mundur të sigurojë kthimin e fëmijëve, sidomos, në përfundim të marrëdhënies ndërkufitare;

duke vënë re se për parashikimin e zgjidhjeve që sidomos kanë të bëjnë me marrëdhënien ndërkufitare për fëmijët është i nevojshëm një instrument ndërkombëtar shitesë;

me dëshirën për të vendosur bashkëpunim ndërmjet të gjitha organeve qendrore ose organeve të tjera për të nxitur dhe përmirësuar marrëdhëniet ndërmjet fëmijëve, prindërve të tyre dhe personave të tjerë që kanë lidhje familjare me këta fëmijë, dhe sidomos për të nxitur bashkëpunim gjyqësor në çështjet që kanë të bëjnë me marrëdhëniet ndërkufitare,

kanë rënë dakord si më poshtë:

KAPITULLI I OBJEKTET E KONVENTËS DHE PËRKUFIZIME

Neni 1 Objektet e Konventës

Objektet e kësaj Konvente janë:

- a) përcaktimi i parimeve të përgjithshme për t'u zbatuar me lidhje në vendimet mbi marrëdhëniet;
- b) rregullimi i garancive të përshtatshme për të siguruar ushtrimin e rregullt të marrëdhënieve dhe kthimin e menjëhershëm të fëmijëve në fund të afatit të marrëdhënies;
- c) vendosja e bashkëpunimit ndërmjet organeve qendrore, organeve gjyqësore dhe organeve të tjera për të nxitur dhe përmirësuar marrëdhëniet ndërmjet fëmijëve, prindërve të tyre dhe personave të tjerë që kanë lidhje familjare me fëmijët.

Neni 2

Përkufizime

Për qëllimet e kësaj Konvente:

- a) “marrëdhënie” do të thotë:
 - i) qëndrimi i fëmijës për një periudhës të caktuar kohe me ose në takim me një person të përmendur në nenet 4 ose 5 me të cilin ai ose ajo nuk banon zakonisht;
 - ii) çdo formë komunikimi ndërmjet fëmijës dhe një personi të tillë;
 - iii) dhënia e informacionit një personi të tillë për fëmijën ose fëmijët mbi këtë person;
- b) “vendim mbi marrëdhëniet” do të thotë një vendim i një organi gjyqësor në lidhje me marrëdhëniet duke përfshirë një marrëveshje mbi marrëdhëniet, e cila është konfirmuar nga një organ kompetent gjyqësor ose që është përpiluar formalisht ose regjistruar si një instrument autentik dhe është i ekzekutueshëm;
- c) “fëmijë” është një person nën 18 vjet në lidhje me të cilin mund të jepet ose të ekzekutohet një vendim mbi marrëdhëniet në një shtet palë;
- d) “lidhje familjare” do të thotë një lidhje e ngushtë si ndërmjet një fëmije dhe gjyshit/gjyshes, ose vëllezërve dhe motrave të tij ose të saj, në bazë të ligjit ose në bazë të një lidhjeje familjare de fakto;
- e) “organ gjyqësor” do të thotë një gjykatë ose organ administrativ i cili ka kompetenca ekuivalente.

KAPITULLI II

PARIME TË PËRGJITHSHME PËR TË ZBATUAR VENDIMET NË LIDHJE ME MARRËDHËNIET

Neni 3

Zbatimi i parimeve

Shtetet palë marrin ato masa legjislative dhe të tjera që mund të jenë të nevojshme për të siguruar zbatimin e parimeve të këtij kapitulli nga organet gjyqësore kur ata marrin, ndryshojnë, pezullojnë ose anulojnë vendime në lidhje me marrëdhëniet.

Neni 4

Marrëdhënia ndërmjet një fëmije dhe prindërve të tij ose të saj

1. Një fëmijë dhe prindërit e tij ose të saj kanë të drejtë të marrin dhe të mbajnë marrëdhënie të rregullta me njëri-tjetrin.
2. Këto marrëdhënie mund të kufizohen ose përjashtohen kur kjo kërkohet nga interesat e larta të fëmijës.
3. Kur nuk është në favor të interesave të larta të një fëmije që ky të mbajë marrëdhënie të pambikëqyrura me një nga prindërit e tij ose të saj, konsiderohet mundësia e marrëdhënieve personale të mbikëqyrura ose forma të tjera të marrëdhënieve me këtë prind.

Neni 5

Marrëdhëniet ndërmjet një fëmije dhe personave të tjerë, përveç prindërve të tij ose të saj

1. Në varësi të interesave të larta të fëmijës, mund të vendosen marrëdhënie ndërmjet atij ose asaj dhe personave të ndryshëm nga prindërit e tij ose të saj që kanë lidhje familjare me fëmijën.

2. Shtetet palë janë të lira ta shtrijnë këtë dispozitë për tek persona të tjerë nga ata të përmendur në paragrafin 1, dhe kur bëhet një shtrirje e tillë. Shtetet mund të vendosin lirisht se cilat aspekte të marrëdhënieve zbatohen sipas përkufizimit të nenit 2 germa a.

Neni 6

E drejta e fëmijës për t'u informuar, konsultuar dhe shprehur mendimet e tij ose të saj

1. Fëmija që në bazë të së drejtës ndërkombëtare konsiderohet me zhvillim të plotë mendor ka të drejtën, përveç kur një gjë e tillë do të ishte haptazi në dëm të interesave të larta të tij ose të saj:

- të marrë të gjithë informacionin përkatës;
- të konsultohet;
- të shprehë mendimet e tij ose të saj.

2. Këtyre mendimeve, dëshirave dhe ndjenjave të konstatueshme të fëmijës u kushtohet vëmendja e duhur.

Neni 7

Zgjidhja e mosmarrëveshjeve në lidhje me marrëdhëniet

Gjatë zgjidhjes së mosmarrëveshjeve në lidhje me marrëdhëniet, organet gjyqësore marrin të gjitha masat:

a) për të siguruar që të dy prindërit të jenë informuar për rëndësinë e vendosjes dhe të mbajtjes së marrëdhënieve të rregullta me fëmijën e tyre, për fëmijën dhe për ata vetë;

b) për të nxitur prindërit dhe persona të tjerë që kanë lidhje familjare me fëmijën për të lidhur marrëveshje miqësore në lidhje me marrëdhëniet, sidomos duke përdorur ndërmjetësimin familjar ose ndonjë formë tjetër për zgjidhjen e mosmarrëveshjeve;

c) para marrjes së një vendimi, të sigurohen që disponojnë informacion të mjaftueshëm, sidomos nga ata që mbajnë përgjegjësinë familjare, me qëllim që të marrin një vendim në favor të interesave të larta të fëmijës, dhe, kur është e nevojshme, të marrin informacion shtesë nga organe ose personat e tjerë përkatës.

Neni 8

Marrëveshjet për marrëdhëniet

1. Shtetet palë nxisin, me anë të mjeteve që ata i konsiderojnë të përshtatshme, prindërit dhe personat e tjerë që kanë lidhje familjare me fëmijën të repsektojnë parimet e parashikuara në nenet 4 deri 7 kur përpilojnë ose ndryshojnë marrëveshjet mbi marrëdhëniet në lidhje me një fëmijë. Këto marrëveshje duhet që mundësisht të bëhen me shkrim.

2. Me kërkesë, organet gjyqësore, përveç kur parashikohet ndryshe në ligjin e brendshëm, e konfirmojnë një marrëveshje mbi marrëdhëniet në lidhje me një fëmijë, përveç kur kjo është kundër interesave të larta të fëmijës.

Neni 9

Zbatimi i vendimeve në lidhje me marrëdhëniet

Shtetet Palë marrin të gjitha masat e duhura për të siguruar që vendimet në lidhje me

marrëdhëniet të zbatohen.

Neni 10

Mbrojtja dhe garancitë që jepen në lidhje me marrëveshjet

1. Secili shtet palë parashikon dhe nxit zbatimin e mbrojtjes dhe garancive. Ai i komunikon, nëpërmjet organeve të tij qendrore, Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës, brenda tre muajsh pas hyrjes në fuqi të kësaj Konvente për atë shtet palë, të paktën tre kategori mbrojtjesh dhe garancish të parashikuara nga ligji i brendshëm përveç mbrojtjes dhe garancive të përmendura në paragrafin 3 të nenit 4 dhe në germën b të paragrafit 1 të nenit 14 të kësaj Konvente. Ndryshimi i mbrojtjes dhe garancive të dhëna komunikohet sa më parë që të jetë e mundur.

2. Kur e kërkojnë rrethanat e çështjes, organet gjyqësore në çdo kohë mund të marrin një vendim mbi marrëdhëniet që t'i nënshtrohet mbrojtjes dhe garancive për sigurimin e zbatimit të këtij vendimi, që fëmija të kthehet në fund të afatit të marrëdhënies në vendin ku ai ose ajo banon zakonisht, ose që ai ose ajo të mos lëvizet në mënyrë të parregullt.

a) Mbrojtja dhe garancitë për të siguruar që vendimi të zbatohet, mund të përfshijnë sidomos:

- mbikëqyrjen e marrëdhënies;
- detyrimin për një person të sigurojë shpenzimet e udhëtimit dhe të qëndrimit të fëmijës dhe, nëse është e nevojshme, të çdo personi tjetër që e shoqëron fëmijën;
- një garanci, që depozitohet nga personi me të cilën fëmija banon rregullisht, për të siguruar që personi i cili kërkon marrëdhënie me fëmijën të mos pengohet për të hyrë në marrëdhënie;
- një gjobë që i vihet personit me të cilën fëmija banon zakonisht, nëse ky refuzon të përmbushë vendimin mbi marrëdhëniet.

b) Mbrojtja dhe garancitë për të siguruar kthimin e fëmijës ose parandalimin e kthimit të parregullt mund të përfshijë sidomos:

- dorëzimin e pasaportave ose dokumenteve të identitetit dhe, kur është e nevojshme, një dokument që të tregojë se personi që kërkon të ketë marrëdhënie ka njoftuar organin kompetent konsullor për këtë dorëzim gjatë periudhës së marrëdhënies;
- garancitë financiare;
- barrët mbi pasurinë;
- detyrimet ose marrëveshjet para gjykatës;
- detyrimin e personit që ka marrëdhënie me fëmijën për t'u paraqitur së bashku me fëmijën rregullisht para një organi kompetent, si zyra për mirëqenien e rinisë ose një rajon policie, në vendin ku duhet të ushtrohet marrëdhënia;

- detyrimin e personit që kërkon të hyjë në marrëdhënie që të paraqesë një dokument të lëshuar nga shteti ku duhet të zhvillohet marrëdhënia, që të vërtetojë njohjen dhe deklarin e ekzekutueshmërisë së kujdestarisë ose të një vendimi mbi marrëdhëniet, ose të dyja, para se të merret vendimi për marrëdhëniet ose para se të fillojë marrëdhënia;

- caktimin e kushteve në lidhje me vendin ku duhet të zhvillohet marrëdhënia dhe, nëse është e nevojshme, regjistrimin në ndonjë sistem kombëtar ose ndërkufitar, të ndalimit që pengon fëmijën për t'u larguar nga shteti ku duhet të zhvillohet marrëdhënia.

3. Kjo mbrojtje dhe këto garanci janë të përcaktuara me shkrim ose të provuara me shkrim dhe janë pjesë e vendimit për marrëdhëniet ose marrëveshjes së konfirmuar.

4. Nëse mbrojtja dhe garancitë duhet të zbatohen në një shtet tjetër palë, organi gjyqësor mundësisht vendos mbrojtje dhe garanci të tilla të përshtatshme për t'u zbatuar në atë shtet palë.

KAPITULLI III

MASAT PËR TË NXITUR DHE PËRMIRËSUAR MARRËDHËNIET NDËRKUFITARE

Neni 11

Organet qendrore

1. Çdo shtet palë emëron një organ qendror për të kryer funksionet e parashikuara nga kjo

Konventë në rastet e marrëdhënieve ndërkufitare.

2. Shtetet federale, shtetet me më shumë se një sistem ligjor ose shtetet që kanë pjesë territoriale autonome janë, të lira të emërojnë më shumë se një organ qendror dhe të përcaktojnë hapësirën territoriale dhe personale të funksioneve të tyre. Kur një shtet ka emëruar më shumë se një organ qendror, ai emëron një organ qendror të cilit i dërgohet çdo korrespondencë për ta transmetuar tek organi përkatës qendror brenda atij shteti.

3. Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës njoftohet për çdo emërim sipas këtij neni.

Neni 12

Detyrat e organeve qendrore

Organet qendrore të shteteve palë:

a) bashkëpunojnë me njëri-tjetrin për të nxitur bashkëpunimin ndërmjet organeve kompetente, duke përfshirë organet gjyqësore në vendet e tyre përkatëse për të arritur qëllimet e Konventës. Ata veprojnë me të gjithë shpejtësinë dhe efektivitetin e duhur;

b) me qëllim që të lehtësohet zbatimi i kësaj Konvente, pajisin, pas kërkesës përkatëse, njëri-tjetrin me informacion në lidhje me ligjet e brendshme që rregullojnë përgjegjësitë prindërore, duke përfshirë marrëdhëniet dhe me çdo informacion të detajuar në lidhje me mbrojtjen dhe garancitë përveç atyre të parashikuara sipas paragrafit 1 të nenit 10, dhe shërbimet e ofruara prej tyre (duke përfshirë shërbimet ligjore, të financuara me fonde publike ose të tjera), si dhe me informacione mbi çdo ndryshim në këto ligje dhe shërbime;

c) bëjnë të gjitha përpjekjet për të zbuluar vendndodhjen e fëmijës;

d) sigurojnë transmetimin e kërkesave për informacion që vijnë nga organet kompetente në lidhje me çështjet ligjore ose faktike mbi një gjykim të papërfunduar;

e) e mbajnë njëri-tjetrin të informuar për çdo vështirësi që mund të lindë gjatë zbatimit të Konventës dhe, nëse është e mundur, mënjanojnë pengesat për zbatimin e saj.

Neni 13

Bashkëpunimi ndërkombëtar

1. Organet gjyqësore, organet qendrore dhe organet sociale dhe të tjera të shteteve palë përkatëse, duke vepruar brenda kompetencës së tyre, bashkëpunojnë në lidhje me gjykimet mbi marrëdhëniet ndërkufitare.

2. Organet qendrore ndihmojnë veçanërisht organet gjyqësore të shteteve palë për të komunikuar me njëri-tjetrin dhe në marrjen e informacionit dhe të ndihmës që është e nevojshme për të arritur objektivat e kësaj Konvente.

3. Në çështjet ndërkufitare, organet qendrore ndihmojnë fëmijët, prindërit dhe personat e tjerë që kanë lidhje familjare me fëmijën sidomos për të filluar gjykimin në lidhje me marrëdhënien ndërkufitare.

Neni 14

Njohja dhe ekzekutimi i vendimeve për marrëdhëniet ndërkombëtare

1. Shtetet palë parashikojnë, duke përfshirë ato që kur është e mundur janë në përputhje me instrumentet ndërkombëtare:

a) një sistem për njohjen dhe ekzekutimin e vendimeve të dhëna në shtetet e tjera palë në lidhje me marrëdhëniet dhe të drejtën e kujdestarisë;

b) një procedurë ku vendimet në lidhje me marrëdhëniet dhe të drejtën e kujdestarisë të dhënë në shtete të tjera palë të mund të njihen dhe të deklarohen të ekzekutueshme para se të ushtrohet marrëdhënia në shtetin pritës.

2. Nëse një shtet palë e kushtëzon një njohje apo ekzekutim ose të dyja bashkë për një vendim të huaj me ekzistencën e një marrëveshjeje ose të reciprocitetit, ai mund ta konsiderojë këtë Konventë si bazë ligjore për njohjen ose ekzekutimin, apo të dyjave bashkë, të një vendimi të huaj për marrëdhëniet.

Neni 15

Kushtet për zbatimin e vendimeve për marrëdhëniet ndërkufitare

Organi gjyqësor i shtetit palë ku duhet të zbatohet një vendim mbi një marrëdhënie ndërkufitare të dhënë në një shtet tjetër palë, në momentin e njohjes ose të deklarimit të ekzekutueshmërisë së këtij vendimi për marrëdhëniet ose në një moment të mëvonshëm, mund të përcaktojë ose adoptojë kushtet për zbatimin e tij, si dhe çdo mbrojtje ose garanci të lidhura me të, nëse kjo është e nevojshme për të lehtësuar ushtrimin e kësaj marrëdhënieje, me kusht që elementet thelbësore të vendimit të respektohen dhe të merren parasysh, sidomos ndryshimi i rrethanave dhe i marrëveshjeve të kryera nga personat e interesuar. Në asnjë rrethanë, vendimi i huaj nuk mund të rishikohet në themel.

Neni 16

Rikthimi i një fëmije

1. Kur një fëmijë nuk rikthehet në përfundim të një marrëdhënieje ndërkufitare në bazë të një vendimi mbi këtë marrëdhënie, organet kompetente, me kërkesë, sigurojnë rikthimin e menjëhershëm të fëmijës, dhe kur është e mundur duke zbatuar dispozitat përkatëse të instrumenteve ndërkombëtare, të ligjit të brendshëm dhe, kur është e mundur, duke zbatuar mbrojtjen dhe garancitë sipas parashikimit të bërë në vendimin për marrëdhënien.

2. Një vendim për rikthimin e fëmijës merret, kur është e mundur, brenda gjashtë javëve nga data e bërjes së kërkesës për rikthimin.

Neni 17

Shpenzimet

Përveç shpenzimeve të riadhesimit, çdo shtet palë merr përsipër për të mos pretenduar ndonjë pagesë nga kërkesa në lidhje me çdo masë të marrë sipas kësaj Konvente nga vetë organet qendrore të atij shteti në emër të kërkuarit.

Neni 18

Kërkesat për gjuhën

1. Në varësi të çdo marrëveshjeje të veçantë të bërë ndërmjet organeve qendrore përkatëse:
a) korrespondenca e dërguar organit qendror të shtetit pritës përpilohet në gjuhën zyrtare ose në një nga gjuhët zyrtare të atij shteti, ose shoqërohet me një përkthim në këtë gjuhë.

b) organi qendror i shtetit pritës megjithatë pranon dhe korrespondencën në anglisht ose frëngjisht, ose të shoqëruar me një përkthim në një nga këto gjuhë.

2. Korrespondenca që del nga organi qendror i shtetit pritës, duke përfshirë edhe rezultatet e hetimeve të kryera, mund të bëhen në gjuhën zyrtare ose në një nga gjuhët zyrtare të atij shteti, ose në anglisht apo frëngjisht.

3. Megjithatë, një shtet palë, nëpërmjet një deklarate drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës, mund të kundërshtojë përdorimin e anglishtes ose të frëngjishtes sipas paragrafëve 1 dhe 2 të këtij neni në çdo kërkesë, korrespondencë ose dokumente të tjera dërguar organeve qendrore.

KAPITULLI IV

RAPORTI ME INSTRUMENTET E TJERA

Neni 19

Raporti me Konventën europiane mbi njohjen dhe ekzekutimin e vendimeve në lidhje me kujdestarinë e fëmijëve dhe rivendosjen e kujdestarisë mbi fëmijët

Paragrafët 2 dhe 3 të nenit 11 të Konventës europiane të 20 majit 1980 (ETS nr.105) mbi njohjen dhe ekzekutimin e vendimeve në lidhje me kujdestarinë e fëmijëve dhe rivendosjen e kujdestarisë mbi fëmijët nuk zbatohet në marrëdhëniet ndërmjet shteteve palë, të cilat janë gjithashtu shtete palë në këtë Konventë.

Neni 20

Raporti me instrumente të tjera

1. Kjo Konventë nuk cenon asnjë instrument tjetër ndërkombëtar në të cilën shtetet palë në këtë Konventë janë palë ose do të bëhen palë i cili përmban dispozita mbi çështje që janë rregulluar në këtë Konventë. Kjo Konventë nuk cenon sidomos zbatimin e instrumenteve të mëposhtme ligjore:

a) Konventën e Hagës të 5 tetorit 1961 mbi kompetencën e organeve dhe ligjin e zbatuar për mbrojtjen e të miturve.

b) Konventën europiane mbi njohjen dhe ekzekutimin e vendimeve në lidhje me kujdestarinë e fëmijëve dhe rivendosjen e kujdestarisë mbi fëmijët të 20 majit 1980 sipas nenit 19 të mësipërm.

c) Konventën e Hagës të 25 tetorit 1980 mbi aspektet civile të rrëmbimit të fëmijëve në nivel ndërkombëtar.

d) Konventën e Hagës të 19 tetorit 1996 mbi juridiksionin, ligjin e zbatueshëm, njohjen, ekzekutimin dhe bashkëpunimin në lidhje me përgjegjësinë prindërore dhe masat për mbrojtjen e fëmijëve.

2. Asgjë në këtë Konventë nuk i pengon palët të lidhin marrëveshje ndërkombëtare që plotësojnë ose zhvillojnë më tej dispozitat e kësaj Konvente apo që zgjerojnë sferën e zbatimit të tyre.

3. Në marrëdhëniet e tyre reciproke, shtetet palë që janë anëtare të Komunitetit Europian zbatojnë rregullat e Komunitetit dhe kështu nuk zbatojnë rregullat që rrjedhin nga kjo Konventë, përveç kur nuk ka rregull komunitar që të rregullojë lëndën në fjalë.

KAPITULLI V

NDRYSHIMET E KONVENTËS

Neni 21

Ndryshimet

1. Çdo propozim për ndryshimin e kësaj Konvente të paraqitur nga një palë i komunikohet Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës dhe ky i fundit ia paraqet këtë shteteve anëtare të Këshillit të Europës, çdo nënshkuresi, çdo shteti palë, Komunitetit Europian, çdo shteti të ftuar për ta nënshkruar këtë Konventë sipas dispozitave të nenit 22 dhe çdo shteti të ftuar për të aderuar në këtë Konventë sipas dispozitave të nenit 23.

2. Çdo ndryshim i propozuar nga një palë i komunikohet Komitetit Europian për Bashkëpunimin Ligjor (KEBL), i cili i paraqet Komitetit të Ministrave mendimin e tij mbi ndryshimin e propozuar.

3. Komiteti i Ministrave e merr në shqyrtim ndryshimin e propozuar dhe mendimin e paraqitur nga KEBL dhe, pas konsultimeve me palët e Konventës, të cilët nuk janë anëtarë të Këshillit të Europës, mund të miratojë ndryshimin.

4. Teksti i çdo ndryshimi të miratuar nga Komiteti i Ministrave në pajtim me paragrafin 3 të këtij neni u paraqitet për pranim palëve.

5. Çdo ndryshim i aprovuar në pajtim me paragrafin 3 të këtij neni hyn në fuqi në ditën e parë të muajit pas kalimit të një afati njëmuor pas datës në të cilën të gjitha palët kanë informuar Sekretarin e Përgjithshëm se e kanë pranuar atë.

KAPITULLI VI

DISPOZITA TË FUNDIT

Neni 22
Nënshkrimi dhe hyrja në fuqi

1. Kjo Konventë është e hapur për t'u nënshkruar nga shtetet anëtare të Këshillit të Europës, shtetet joanëtare që kanë marrë pjesë në përpilimin e saj dhe nga Komuniteti European.

2. Kjo Konventë i nënshtrohet ratifikimit, pranimit ose aprovimit. Instrumentet e ratifikimit, pranimit ose aprovimit depozitohen te Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës.

3. Kjo Konventë hyn në fuqi në ditën e parë të muajit pas kalimit të një afati tremujor pas datës në të cilën tre shtete, duke përfshirë të paktën dy shtete anëtare të Këshillit të Europës, kanë shprehur pëlqimin e tyre për të respektuar Konventën në pajtim me dispozitat e paragrafit të mësipërm.

4. Në lidhje me çdo shtet të përmendur në paragrafin 1 ose me Komunitetin European i cili e shpreh më vonë pëlqimin e tij për të respektuar Konventën, kjo hyn në fuqi në ditën e parë të muajit pas kalimit të një afati tremujor pas datës së depozitimit të instrumenteve të tij të ratifikimit, pranimit ose aprovimit.

Neni 23
Aderimi në Konventë

1. Pas hyrjes në fuqi të kësaj Konvente, Komiteti i Ministrave të Këshillit të Europës, pas konsultimeve me palët, mund të ftojë çdo shtet joanëtar të Këshillit të Europës, i cili nuk ka marrë pjesë në përpilimin e Konventës, të aderojë në këtë Konventë nëpërmjet një vendimi të marrë nga shumica e parashikuar në nenin 20d të statutit të Këshillit të Europës dhe me votën unanime të përfaqësuesve të shteteve kontraktuese që kanë të drejtën e një vendi në Komitetin e Ministrave.

2. Në lidhje me çdo shtet aderues, Konventa hyn në fuqi në ditën e parë të muajit pas kalimit të një afati tremujor pas datës së depozitimit të instrumentit të aderimit te Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës.

Neni 24
Zbatimi territorial

1. Çdo shtet ose Komunitet European, në momentin e nënshkrimit ose të depozitimit të instrumentit të tij të ratifikimit, pranimit, aprovimit ose aderimit, mund të përcaktojë territorin ose pjesët e territorit ku zbatohet kjo Konventë.

2. Çdo palë në një datë të mëvonshme dhe nëpërmjet një deklarate drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës mund ta zgjerojë zbatimin e kësaj Konvente për në çdo pjesë tjetër territori të përcaktuar në deklaratë dhe për ato marrëdhënie ndërkombëtare që ajo është e përgjegjshme dhe në emër të të cilit ajo është e autorizuar të marrë përsipër detyrime. Në lidhje me këtë pjesë territori, Konventa hyn në fuqi në ditën e parë të muajit pas kalimit të një afati tremujor pas datës së marrjes së një deklarate të tillë nga Sekretari i Përgjithshëm.

3. Çdo deklaratë e bërë sipas dy paragrafëve të mësipërm, në lidhje me çdo pjesë territori të përcaktuar në deklaratë, mund të tërhiqet nëpërmjet një njoftimi drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm. Tërheqja hyn në fuqi në ditën e parë të muajit pas kalimit të një afati tremujor pas datës së marrjes së një njoftimi të tillë nga Sekretari i Përgjithshëm.

Neni 25
Rezervat

Nuk mund të bëhet asnjë rezervë për dispozitat e kësaj Konvente.

Neni 26
Denoncimi

1. Çdo Palë mund ta denoncojë këtë Konventë në çdo kohë nëpërmjet një njoftimi drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës.

2. Një denoncim i tillë hyn në fuqi në ditën e parë të muajit pas kalimit të një afati tremujor pas datës së marrjes së njoftimit nga Sekretari i Përgjithshëm.

Neni 27
Njoftimet

Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës njofton shtetet anëtare të Këshillit të Europës, çdo shtet nënshkrues, çdo shtet palë, Komunitetin European, çdo shtet të ftuar për të nënshkruar këtë Konventë sipas dispozitave të nenit 22 dhe çdo shtet të ftuar të aderojë në këtë Konventë në pajtim me dispozitat e nenit 23 për:

- a) çdo nënshkrim;
- b) depozitimin e çdo instrumenti të ratifikimit, pranimit, aprovimit ose aderimit;
- c) çdo datë të hyrjes në fuqi të kësaj Konvente sipas neneve 22 dhe 23;
- d) çdo ndryshim të miratuar sipas nenit 21 dhe datën në të cilën hyn në fuqi një ndryshim i tillë;
- e) çdo deklaratë të bërë sipas dispozitave të nenit 18;
- f) çdo denoncim të bërë sipas dispozitave të nenit 26;
- g) çdo akt, njoftim ose komunikim tjetër, sidomos ata që janë parashikuar në nenet 10 dhe 11 të kësaj Konvente.

Si dëshmi të kësaj, të poshtëshënuarit, duke qenë të autorizuar rregullisht, kanë nënshkruar këtë Konventë.

Bërë në 15 maj 2003, në anglisht dhe frëngjisht të dyja tekstet njëlloj të vlefshme në një kopje të vetme e cila depozitohet në arkivat e Këshillit të Europës, Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës u transmeton kopje të vërtetuara të gjitha shteteve anëtare të Këshillit të Europës, shteteve joanëtare të cilat kanë marrë pjesë në hartimin e Konventës, Komunitetit European dhe çdo shteti që është ftuar të aderojë në këtë Konventë.